

پاییز؛ فصل بهن شدن توره‌های آموزشی

آثار تبلیغاتشان در همه جای شهر مشاهده می‌شود، همگی هم مدعی «بهترین بودن» هستند، اما معمولاً دغدغه بیشتر آنها، جذب شهریه و افزایش درآمد است.

جام جم آنلاین: آثار تبلیغاتشان در همه جای شهر مشاهده می‌شود، همگی هم مدعی «بهترین بودن» هستند، اما معمولاً دغدغه بیشتر آنها، جذب شهریه و افزایش درآمد است.

چه بخواهیم و چه نخواهیم، موسسات فراگیر پیام‌نور، حالا به يك عضو جدایی‌ناپذیر از پیکره نظام آموزش عالی درآمده؛ این موسسات با برگزاری کلاس‌های آموزشی و تدریس دروس اختصاصی رشته‌های مختلف، دانش‌پذیر دانشگاه پیام نور را برای قبولی قطعی در این دانشگاه آماده می‌کند.

هم‌اکنون نظام پذیرش دانشجو در دانشگاه پیام نور به این‌گونه است که این دانشگاه علاوه بر پذیرش دانشجو از طریق برگزاری کنکور سراسری، با برگزاری دوره‌های فراگیر نیز دانشجو می‌پذیرد.

سیستم فراگیر هم به این معنی است که فرد متقاضی تحصیل در دانشگاه پیام نور، دروس دانشگاهی يك ترم تحصیلی را انتخاب می‌کند و پس از قبولی در آزمون دروس این ترم آزمایشی، وضعیت داوطلب از دانش‌پذیر به دانشجو تغییر می‌یابد.

اما این سیستم فراگیر، هم‌اکنون به چالشی قابل توجه در نظام آموزش عالی کشور تبدیل شده است، زیرا بر فعالیت‌های آموزشی بسیاری از موسسات فراگیر پیام نور، نظارت دقیقی نمی‌شود؛ حتی برخی از این موسسات نیز به صورت غیرقانونی فعالیت می‌کنند و از مجموعه وزارت علوم، مجوز فعالیت دریافت نکرده‌اند.

از سوی دیگر، بسیاری از کارشناسان آموزشی نیز بر این باور هستند که برای گذراندن دروس اغلب رشته‌های فراگیر پیام‌نور، نیازی به گذراندن کلاس‌های آموزشی در این موسسات نیست و خود دانش‌پذیر می‌تواند به صورت خودآموز و با صرف وقت کافی، دروس ترم اول دانشگاه پیام نور را با موفقیت بگذراند.

موسسه‌ای به اسم فراگیر پیام نور نداریم

کافی است مسیرتان به میدان انقلاب تهران بیفتد، میدانی که حالا به مهد کتاب و دانشگاه تبدیل شده است، در این میدان و خیابان‌های اطراف آن، با حجم عظیمی از تبلیغات موسسات فراگیر پیام نور روبه‌رو می‌شوید که هرکدام از این موسسات نیز ادعا می‌کند بدون هیچ معطلی شما را به دانشگاه وارد می‌کند، اما مدیرکل دفتر نظارت و ارزیابی وزارت علوم به «جام‌جم» می‌گوید: در شهر تهران بیش از 80 موسسه آموزش عالی داریم که فقط حدود 40 درصد از آنها، مجوز برگزاری دوره‌های آمادگی فراگیر پیام نور را دارند و بقیه موسسه‌ها، مجوزی برای این کار ندارند.

رضا عامری با بیان این‌که استفاده از عنوان موسسه فراگیر پیام‌نور، تخلف محسوب می‌شود، اضافه می‌کند: اصلاً موسسه‌ای به اسم فراگیر پیام نور نداریم و هیچ موسسه‌ای هم نباید خود را با این نام معرفی کند، بلکه در حال حاضر تنها تعداد محدودی موسسه آموزش عالی در پایتخت داریم که فقط به تعداد اندکی از همین موسسات هم مجوز برگزاری دوره‌های آمادگی فراگیر پیام نور داده شده است.

ورود بدون کنکور به دانشگاه، تبلیغ است

برای فردی که از صبح تا غروب در محل کار است و وقت چندانی برای درس خواندن ندارد، حضور بدون کنکور در دانشگاه می‌تواند بسیار دلچسب باشد؛ آن هم در جامعه‌ای که مدرک‌گرایی بسیار رواج دارد و حتی در بیشتر اوقات، میزان حقوق فرد با میزان تحصیلات او تنظیم می‌شود.

بسیاری از موسسات آمادگی فراگیر پیام نور، با سوءاستفاده از همین خلأ آموزشی و اجتماعی، در تبلیغات خود روی ورود بدون کنکور داوطلب به دانشگاه تأکید می‌کنند، اما عامری تصریح می‌کند: هر موسسه آموزش عالی که با عناوینی همچون ورود بدون کنکور به دانشگاه تبلیغ کند، در حال تخلف است و وزارت علوم با این موسسات غیرقانونی برخورد خواهد کرد.

نکته: براي فردي که از صبح تا غروب در محل کار است و وقت چنداني براي درس خواندن ندارد، حضور بدون کنکور در دانشگاه مي‌تواند بسيار دلچسب باشد

وي با اشاره به اين که سيستم فراگير پيام نور، به معني ورود بدون کنکور به دانشگاه نيست، خاطرنشان مي‌کند: موسسات آموزش عالي که با اخذ مجوز از وزارت علوم، کلاس‌هاي آمادگي دوره‌هاي فراگير دانشگاه پيام نور را برگزار مي‌کند، فقط در حد کلاس‌هاي آمادگي و تقويتي است و به هيچ وجه نبايد اين گونه به داوطلب القا کند که مي‌تواند دانش‌پذير را بدون کنکور و آزمون به دانشگاه وارد کند.

شهریه‌ها زياد نيست

ثبت‌نام داوطلبان متقاضي شرکت در آزمون دوره‌هاي فراگير کارشناسي و کارشناسي ارشد، به ترتيب روزهاي نهم و دوازدهم مهر امسال به مدت يك هفته آغاز مي‌شود و آزمون نهايي هم بيست و چهارم آذر برگزار خواهد شد.

عمده فعاليت موسسات آمادگي فراگير پيام نور نيز بر همين بازه زماني دو ماه و نيم از تاريخ شروع ثبت‌نام تا روز برگزاري امتحان، متمرکز شده است.

مدير يکي از اين موسسات که در ميدان صادقيه تهران فعاليت مي‌کند، درخصوص شهریه دوره‌هاي آمادگي فراگير پيام نور به «جام‌جم» مي‌گويد: بيشتري شهریه دريافتي در موسسه ما مربوط به رشته‌هاي فني و مهندسي است و مثلاً در رشته مهندسي مکانیک، شهریه کل دوره، مبلغی حدود 350 هزار تومان است که کلاس‌ها هم در دو جلسه، روزهاي پنجشنبه و جمعه برگزار مي‌شود، اما در رشته‌هاي علوم انساني، شهریه موسسه حدود 250 هزار تومان است.

او با بيان اين که شهریه‌ها در مقايسه با تورم فعلي، بسيار اندک است، عنوان مي‌کند: با توجه به گراني‌هاي هر روزهاي، رقم اين شهریه‌ها اصلاً عددي به حساب نمي‌آيد و معتقدم قيمت منصفانه‌اي به داوطلبان ارائه مي‌دهيم.

اين مدير موسسه در پاسخ به اين سوال که چرا کيفيت تدريس در کلاس‌هاي آمادگي فراگير پيام‌نور پايين است، مي‌گويد: قبول دارم که در بسياري از موسسات آمادگي فراگير پيام نور، سطح علمي استادان پايين است و براي صرفه‌جويي در هزینه‌ها، موسسات بيشتري از استادان درجه چندم استفاده مي‌کنند، اما واقعا همه موسسات اين گونه نيست و مثلاً در موسسه ما تلاش مي‌شود از استادان مطرح دانشگاه‌ها، استفاده شود.

وزارت علوم: دوره‌هاي فراگير حذف نمي‌شود

هر ساله با آغاز تب و تاب دوره‌هاي فراگير پيام نور و به دنبال آن، تخلف بسياري از موسسات آموزش عالي، صحبت حذف اين دوره‌ها در محافل علمي کشور مي‌پيچد، مثلاً همين سال قبل بود که زمزمه‌هاي مبني بر حذف اين دوره‌ها در خبرها منتشر شد، اما مديرکل دفتر نظارت و ارزيابي وزارت علوم تصريح مي‌کند: وزارت علوم هيچ برنامه‌اي براي حذف دوره‌هاي فراگير دانشگاه پيام نور ندارد.

وي مي‌افزايد: معتقدم وجود دوره‌هاي فراگير پيام نور، مثل يك شمشير دولبه است که در عين سودمندي و پاسخگويي به بسياري از نيازهاي آموزش عالي کشور، از آن سوءاستفاده هم مي‌شود، اما وجود اين سوءاستفاده‌ها به معني مضر بودن يا تصميم برحذف اين دوره‌ها نيست.

عامري با بيان اين که بسياري از موسساتي که تحت عنوان فراگير پيام نور فعاليت مي‌کنند، از نظر فضاي فيزيکي آموزشگاه و فعاليت‌هاي فرهنگي و آموزشي با استانداردهاي وزارت علوم فاصله دارند، عنوان مي‌کند: با وجود تمام سوءاستفاده‌هاي که از اين دوره‌ها مي‌شود، اما دوره‌هاي فراگير پيام نور، توانسته به برخي سلیقه‌هاي مختلف آموزشي پاسخ دهد و به همين دليل نيز حذف اين دوره‌ها در چارچوب سياستگذاري‌هاي وزارت علوم قرار ندارد.

به هر حال، علاوه بر وجود تمام مشکلاتي که در جريان برگزاري دوره‌هاي فراگير پيام نور وجود دارد، نفس برگزاري اين دوره‌ها در سال‌هاي اخير، دچار تغيير اساسي شده است؛ به گونه‌اي که از همان ابتدا قرار بود دوره‌هاي آموزشي دانشگاه پيام نور، پاسخگوي نيازهاي آموزشي شاغلان باشد، اما شاهد هستيم که هم‌اکنون طيف عظيمي از دانشجويان اين دانشگاه را جوانان غيرشاغل و کم سن و سال تشکيل مي‌دهند که بي‌شک اگر اين روند تداوم يابد، نياز به بازنگري در سياست‌هاي کلي دانشگاه پيام نور نيز بيش از پيش احساس مي‌شود.

